

Turistskatt

Markus Bentsen

24 Mars 2023

Innholdsliste

Kapittel 1 - Turistskatt i Norge

Kapittel 2 - Turistnæringen i Norge

Kapittel 3 - Samfunnsøkonomiske effekter av en touristskatt

Kapittel 4 - Konklusjon

Kilder

Kapittel 1 - Turistskatt

1.1 - Hva er touristskatt og hva menes med en touristskatt på overnattinger?

1.2 - Hva er begrunnelsen for dens innføring?

1.3 - Hvor utbredt er dette tiltaket i andre land/byer?

1.4 - Hvordan opererer man med de forskjellige touristskattene?

Kapittel 1.1 - Hva er turistskatt og hva menes med en turistskatt på overnattinger?

En turistskatt er en avgift som skal bidra til å finansiere fellesgodene i reiselivet. Et fellesgode kan ikke gjøres eksklusivt for den som betaler for det. Eksempel på fellesgoder er offentlige toaletter, skiløyper og merkede stier. Turistskatt er et bestemt beløp eller en prosentandel som legges på som en ekstrakostnad på overnatting, eventuelt også andre reiselivstjenester. [NHO Reiseliv u.å.]

En turistskatt lagt på hotell blir som en ekstra overnattingsmoms som gjør det enda dyrere å bo på hotell. Turistskatt er spesifikt knyttet til turisme og kan være en obligatorisk avgift som blir pålagt av de lokale myndighetene.

Kapittel 1.2 - Hva er begrunnelsen for dens innføring?

Begrunnelsen for innføring av turistskatt varierer fra hvor man er, men har som et ønske å finansiere turistinfrastrukturen og offentlige tjenester som en hver kan benytte seg av. For noen handler det om å prøve å dempe antallet turister og forhindre overturisme. For andre er det nesten som en bærekraftsskatt på hver besøkende. Pengene fra disse skattene går til å opprettholde reiselivsfasiliteter og beskytte naturressurser. [NHO Reiseliv u.å.]

Kapittel 1.3 - Hvor utbredt er dette tiltaket i andre land/byer?

Turistskatt er veldig utbredt rundt om i verden. Noen land krever engangsskatt ved ankomst, per dag du oppholder deg i landet, eller ved avreise. Når du har reist utenlands, har du sannsynligvis betalt en eller annen form for turistavgift. Avgiftene er oftest lagt inn i reisebillett eller avgifter du betaler via hotellregningen din. [NHO Reiseliv u.å.]

I 2022 ble det implementert en turistskatt i EU. Innen utgangen av 2022 vil ikke-EU-borgere, inkludert amerikanere, australiere, briter og andre reisende fra utenfor Schengen-sonen, måtte fylle ut en søknad for å komme inn. De under 18 eller over 70 vil ikke måtte betale gebyret. Dette er alle land hvor du allerede må betale turistavgift for å komme inn.

Turistskatten avhenger av hvilket land du reiser til og hvilken by du oppholder deg i.

Kapittel 1.4 - Hvordan opererer man med de forskjellige turistskattene?

Erfaringer ved turistskatt er ulik fra hvor du oppholder deg. Noen plasser bruker en enkeltbetaling ved en flyreise, mens andre har turistskatt for hver natt du oppholder deg på hotellet. Her er noen eksempler på hvordan turistskatt man har. [Reiseliv (2022, 15. juli)]

Svalbard har en avgift på 150 kroner per person som legges på alle flybilletter, cruisebåtbilletter eller andre befordringsmidler ut fra svalbard. I vedtektene står det blant annet at pengene skal brukes til tiltak for å beskytte naturmiljø og kulturminner på øygruppen.

Amsterdam er en by som sliter med å håndtere den store pågangen av turister. Byen som allerede krever inn en 7 prosents turistskatt på hotellregninger har nå også vedtatt en ekstraskatt som innebærer at hotellgjester må betale 3 euro per natt. Pengene skal gå til å vedlikeholde broer, kanaler, parker og gater.

Venezia har innført en turistskatt som reguleres etter lav- og høysesong. Skatten vil gjelde dem som drar på dagstur til sentrum av Venezia, og de må betale mellom 3 og 10 euro avhengig av hvor folksomt det er den aktuelle dagen. Dersom du skal oppholde deg lenger betaler du turistskatt for oppholdet. De har også to prissystem, ett for de fastboende og ett for turister. En turist må for eksempel betale fem ganger så mye som en fastboende for å ta en vannbuss.

Bhutan har en skyhøy turistskatt i sammenligning med andre plasser. Minste daglige avgift for de fleste utlendinger er 228 euro per person per dag i høysesongen og litt mindre i lavsesong. Men det dekker mye, inkludert overnatting, transport i landet, en guide, mat og inngangsavgifter.

Hellas har en turistskatt som er basert på antall hotellstjerner eller antall rom du leier. Det kan være alt opp til 4 euro per rom. Den ble innført av det greske turistdepartementet for å bidra til å kutte landets gjeld.

Kapittel 2 - Turistnæringen i Norge

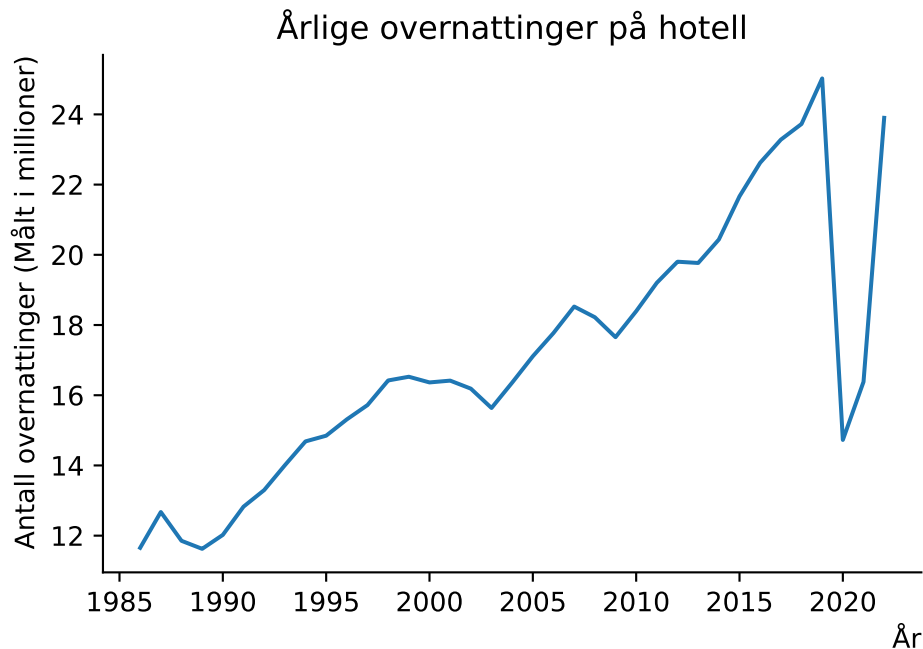
2.1 - Hvordan har antall hotellovernattinger utviklet seg over tid?

2.2 - Når på året kommer turister?

2.3 - Hva er fordelingen av turister som ankommer via skip (cruise) og med fly, evt andre fremkomstmidler?

2.4 - Hvordan er hotelløkonomien?

Kapittel 2.1 - Hvordan har antall hotellovernattinger utviklet seg over tid?

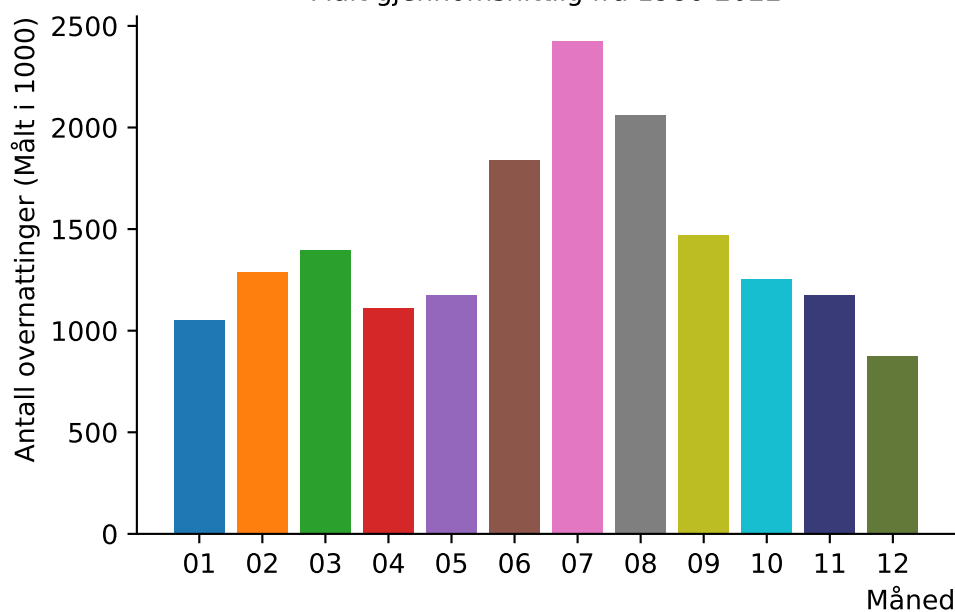

Her ser vi hvordan antall hotellovernattinger har utviklet seg fra perioden 1985-2022. Selv om det har vært en del svingninger under denne perioden ser man klart at det hele tiden har trendet oppover med hvor mange som overnatter på hotell i Norge. Forutenom starten av 2020, da korona pandemien inntraff. Karantener, hjemmekontor og restriksjoner ble den nye hverdagen og gjorde det vanskelig for reiselivet. Hotellbransjen ble hardt rammet, der mange måtte stenge midlertidig eller redusere driften på grunn av reiserestriksjoner, liten etterspørsel på reiser og mange permiterte.

2.2 - Når på året kommer turister?

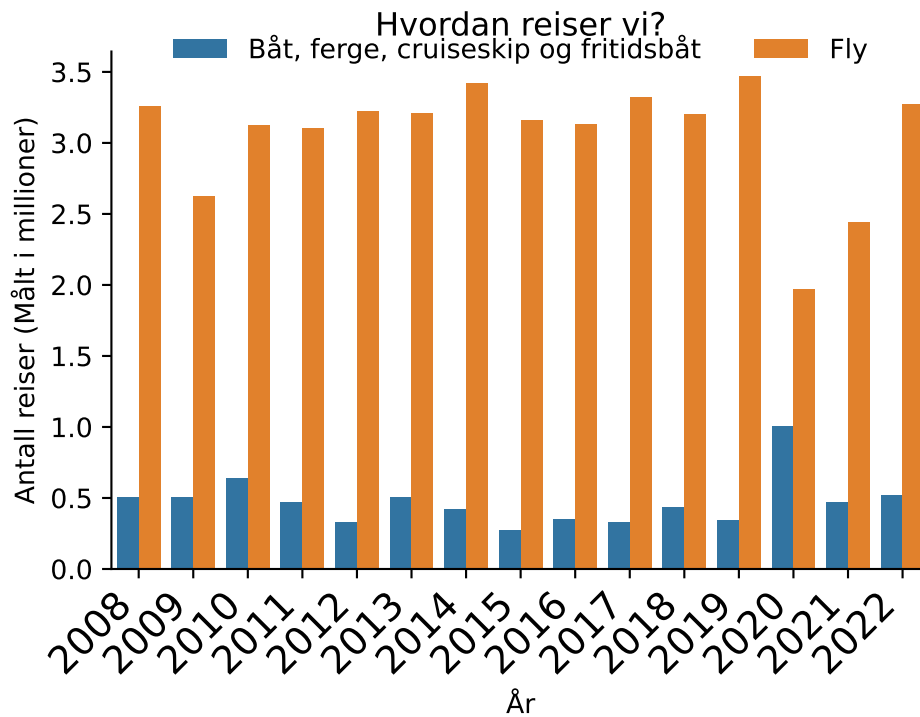
Månedlige overnattinger på hotell

Målt gjennomsnittlig fra 1986-2022

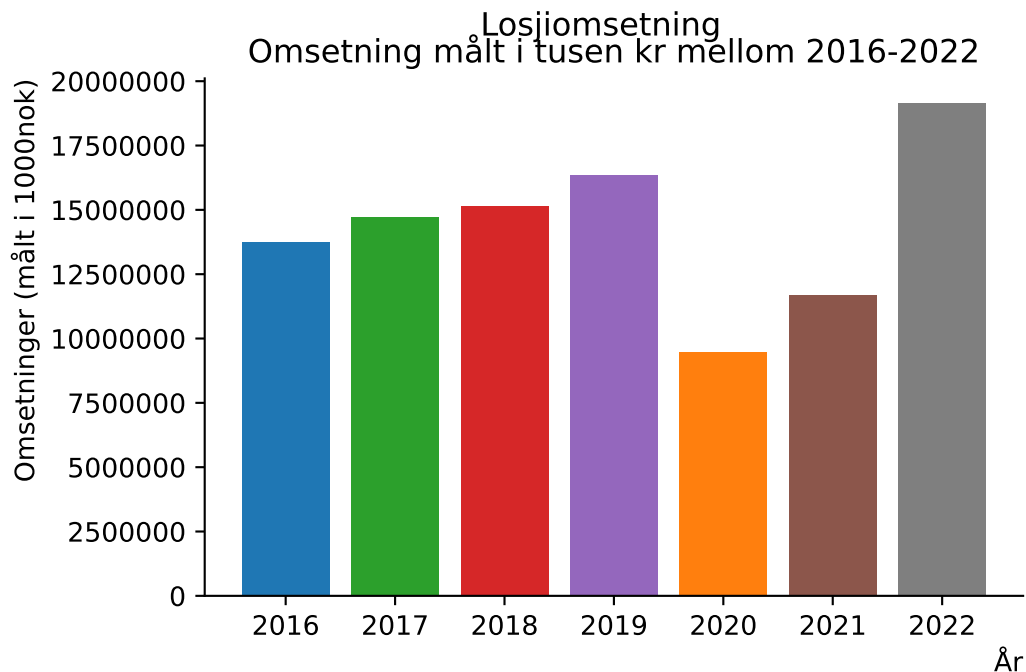
Ved å måle gjennomsnittet for antall overnattinger per måned for perioden 1986-2022 er det ingen tvil om at sommermånedene er da folk flest er ute å reiser, med en topp på nesten 2,4 millioner overnattinger troner juli måned høyest. Det er ikke uforventet da fellesferien er i juli og det er oftest da man har tid til å reise.

2.3 - Hva er fordelingen av turister som ankommer via skip (cruise) og med fly, og evt andre fremkostmidler?

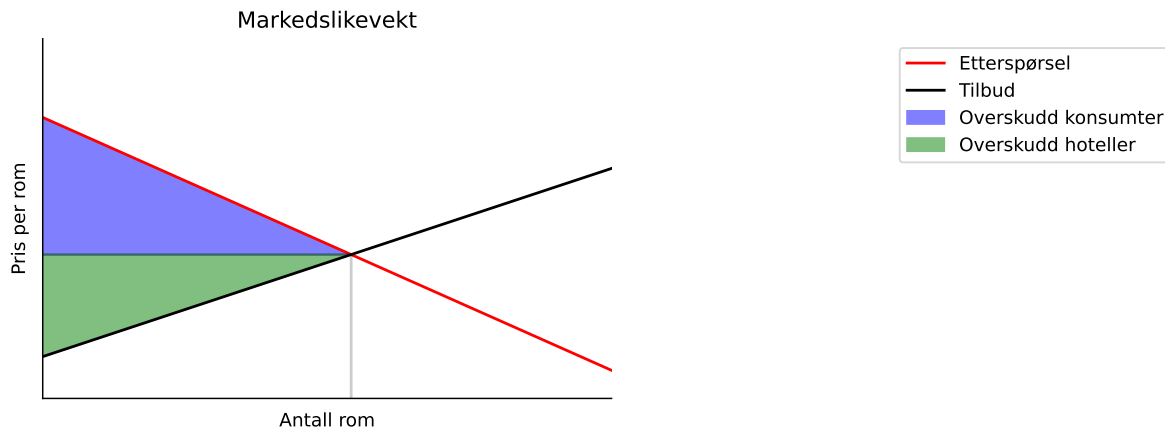
Ved å bruke en måling gjort fra 2008-2022 kan vi se hvilket fremkostmiddel som blir brukt i høyest grad blant oss. Grafen viser antall millioner reiser gjort hvert, vi ser tydelig at fly er den desidert mest brukte måten å reise med. Nesten fem ganger så mange reiser med fly som med båt, ferge, cruise og fritidsbåter.

2.4 - Hvordan er hotelløkonomien?

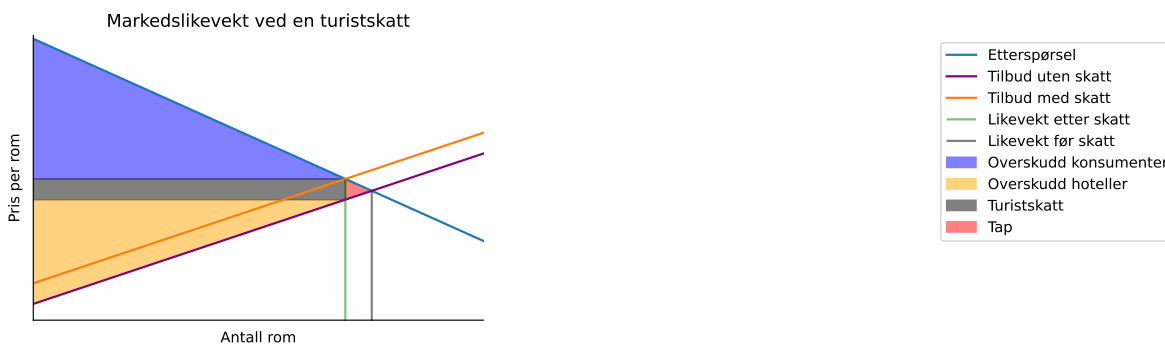

Her har jeg brukt måltallet “losjionsetning per disponible rom” for å se på hvordan hoteløkonomien har vært fra 2016-2022. Det har vært en relativt god vekst på inntekten til hotellene fram til koronaårene 2020 og 2021, da hotellkjedene som med så mye annet fikk et brått fall i økonomien. Det har etter den tid tatt seg betraktelig opp igjen, men økningen i inntekter skyldes ikke at hotellene har booket flere rom nå, enn før pandemien i følge [E24.no](https://www.e24.no). Derimot er en betydelig økning i pris grunnen til at inntekten til de norske hotellene har tatt seg opp. Hotellene i Oslo har en prisvekst på hotellrom på 16,6 prosent fra første halvår 2019 og hele 60,8 prosent fra første halvår i fjor. Rombelegget i Oslo er derimot 17,4 prosent lavere enn i første halvår 2019.

Kapittel 3 - Samfunnsøkonomiske effekter av en turistskatt

Her er et eksempel på hvordan en markedslikevekten for konsumenter og hoteller ville sett ut dersom det ikke fantes en turistskatt.

Her er et eksempel på hvordan en turistskatt vil påvirke konsumenten og hotellene, størrelsen på turistskatten vil avhenge av hvor du er. Formålet er å bidra til å finansiere turistinfrastrukturen. Effekten av en turistskatt kan være flere, både positive og negative.

En turistskatt skal være med på å bidra til infrastrukturen, opprettholde reiselivsfasiliteter og beskytte naturresurser. Den kan være med på å bidra til å redusere de negative effektene høy turisme bidrar til ved å skape mer bærekraftige reisevaner. Ved høy turisme kan det være lurt å inngå en turistskatt slik at man får det mer kontrollert, både for å beskytte plassen og ta vare på de som bor der fra før.

Redusert turiststrøm som følge av en turistskatt kan også ha motsatt effekt, det kan bli dyrere å reise dit og i verste fall la være å dra dit. Det vil gå direkte ut over lokalbefolkningen som mange steder lever av en turiststrøm. Matbutikker, klesbutikker, kafeer og uteliv vil få en økonomisk påkjenning da det blir mindre penger i omløp.

Konklusjon

Ut i fra mine analyser vil jeg si at en turistskatt er en positiv tilvekst for samfunnet. Det er i all hovedsak ikke en dyr avgift, men en viktig avgift som bidrar til et mer bærekraftig reiseliv både for besøkende og beboere. Den må tilpasses plassen, turiststrømmen og må gå utelukket til å noe som kommer lokalsamfunnet til gode. Tilrettelegging, bygging og drift av toaletter, avfallshåndtering, parkeringsplasser og sikkerhet må være bærebjelkene for å ikke bare få nye turister, men også returnerende turister til å ville reise hit igjen.

Jeg anbefaler alle, men i hovedsak byer som har turisme til å innføre en turistskatt. Den må tilrettelegges for hver by sitt behov når det kommer til å opprettholde miljøet og de fasilitetene som er. Vi blir ikke kvitt turismen, og det her ikke noe vi burde prøve på heller, istedet må vi ta nytte av den og bruke det på å skape et bærekraftig samfunn som vi alle kan dra nytte av. Overturisme er ikke et problem, men en mulighet.

Kildeliste

[NHO Reiseliv u.å.] Bjørndal, Ole M (u.å.) Turistkatt. <https://www.nhoreiseliv.no/vi-mener/barekraftig-reiseliv/turistkatt/>. Lest: 10.03.2023

[Reiseliv (2022, 15. juli)] Henriksen, P. (2022, 15. juli). Turistkatt kreves i mange land verden over. (<https://www.reiseliv.no/reiseokonomi/turistkatt-kreves-i-mange-land-verden-over/>) Lest: 18.03.2023

Statistisk sentralbyrå. (2023, 28. februar). Overnattingar. SSB.no. (<https://www.ssb.no/statbank/table/08403>) Lest: 12.03.2023

Statistisk sentralbyrå. (2023, 24. februar). Reiseundersøkelse. SSB.no. (<https://www.ssb.no/statbank/table/08403>) Lest:

Statistisk sentralbyrå. (2023, 28. februar). Overnattingar. SSB.no. (<https://www.ssb.no/statbank/table/13156>) Lest: 17.03.2023

NTB. (2022, 28. juli). Hotellprisene stiger. E24.no. (<https://e24.no/naeringsliv/i/7dbA4w/hotellprisene-stiger>) Lest: 17.03.2023

Røsvik, H. K. (2017, 4. august). Turistkatt og natur og miljø. Svalbardposten.no (https://www.svalbardposten.no/leder-svalbards-miljoernfond-turistkatt/turistkatt-og-natur-og-miljo/160284?fbclid=IwAR0bmOlbc8cSYzIGCO3NPOVUVW6-1i1MTW6KxY2X3B_ok6GQL-WhwwzccTA) Lest: 11.03.2023

NTB. (2019, 16. mai). Amsterdam innfører ny turistskatt. E24.no. (<https://e24.no/privatoekonomi/i/50WO0O-innfoerer-ny-turistskatt>) Lest: 12.03.2023